Ч. 10 (13.555). Львів, понеділок 15. січня 1934. Poсztowa oplatę zapłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
З СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Закарпаття перед Союзом Народів.

Читаємо в ужгородському „Українському Слові":

Меншиневий комітет Союзу Народів покінчив справу жалоби американця Михайла Югаса на ЧСР, в якій він жалувався на чехізацію шкільництва на П. Р., на ненадання автономії, підтримування українства і т. д. Комітет по провіренні документів і по розглянені вияснень, предложених чсл. урядом, ухвалив дальше справою не займатися. Комітет уважає, що чсл. уряд поступає правильно, всі права Підкарпатської Руси є забезпечені законами, з надання автономії з огляду на фінансову крізу не є на часі задля нових автономічних видатків. — На нашу думку найлекше було відперти закид здогадної українізації Підкарпатської Руси чсл. урядом. На це можна було представити вози документів... З правного боку мусимо тут заявити, **що меншиневий комітет не був компетентний займатися справами П. Р., бо ми не є меншиною в ЧСР, але частиною республики, — частиною, якій належиться навіть найширша автономія.**

—o—

Українська преса на Закарпатті розбудовується.

Незалежний, загально-національний часопис **„Українське Слово"** в Ужгороді, що виходило досі двічі в місяць, появляється тепер у III. р. видання що-тижня. Видавцем „Українського Слова" є відомий закарпатський громадський діяч д-р Михайло Бращайко, який святкував недавно 50-ліття своїх уродин, що й відмітила вся закарпатська преса. Під його вмілою кермою розвивається „У. С." чимраз краще, воно редаговане дуже цікаво, тому заслуговувалоб на те, аби його заабонували собі всі наші касинові товариства та всі ті установи і поодинокі громадяни, що цікавляться життям нашого народу по той бік Карпат. Передплата „У. С." річно для закордону 70 ч. к. Адреса: Ужгород, вул. Лучкая, друкарня „Свобода".

Другий дуже гарно редагований орган — це місячник **„Учительський Голос"**, орган Т-ва „Учительська Громада" в Ужгороді. „У. Г." виходить тепер у 5-ий рік видання і повинен найти поширення також серед українського учительства в Галичині. Річна передплата „У. Г." 24 ч. к., адреса: Мукачів, ул. Мала Табачна 6.

З інших пресових органів відмітимо: двотижневик **„Свободу"** (35-ий рік видання), орган християнсько-народньої партії Підкарпатської Руси, двотижневик **„Вперед"** (15-ий рік видання), орган чсл. соціял-демократичної партії Підкарпатської Руси, освітньо-господарський місячник **„Світло"**, що виходить у Мукачеві, місячник **„Підкарпатська Русь"**, присвячений пізнанню рідного краю, педагогічним і літературним справам (орган Педагогічн. Т-ва), дитячий часопис **„Наш Рідний Край"** у Тячові й ін.

Позатим слід відмітити новий український часопис закарпатської української молоді **„Пробоєм"**, що буде появлятись у Празі з кінцем кожного місяця, крім липня і серпня. Гаслом нового часопису є „чин для рідного народу". Власник і видавець: Микола Лелекач, відповідальний редактор: Стефан Росоха. Передплата річно 10 ч. к. Адреса редакції: „Probojem" **Praha IV, 11 pošt. schranka č. 9.** — Подавши зміст першого числа „Пробоєм", „Українське Слово" пише так: „Знаючи молодих видавців і молодих редакторів, віримо, що їх журнал причиниться до зорганізування нашої молоді, до ожилення її публичного життя та заведе її до **практичної** праці для народу". —

Wyciąg z protokołu wspólnego Posiedzenia niejawnego Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S. O. W. Medyński jako przewodniczący, S. O. dr. M. Młynarsk. i dr. J. Locker, jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 3 czasopisma Diło z daty Lwów, dnia 5/1 1934 do Sygn. VI. 1 Pr. 30/34 na posiedzeniu niejawnem w dniu 10 stycznia 1934 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia; uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 3/1 1934 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma Diło Nr. 3 z daty Lwów, dnia 5/1 1934 zawierającego w artykule p. t. „Samowbywczyj zamach" i t. d. w całości wraz z tytułem, znamiona występku z art. 170 k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu szerzyć nieprawdziwą wiadomość o zamachu samobójczym więźnia co może wywołać niepokój publiczny. Według §§ 487, 489, 493 pk oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Medyński w. r. Protokuł Ponowiczówna w. r. Za zgodność Janowicz st. sekretarz.

Наше хліборобство у минулому році.

Ситуація для хліборобства взагалі, а для нашого зокрема не була в попередньому році корисною. Невисокі ціни на збіжа і тваринні продукти, передовсім молоко, тримали наших господарів під знаком кризи та недозволяли на більші інвестиції чи поправу господарки.

Одначе можна ствердити деяке поліпшення не так економічного положення нашого хліборобства, як може радше самого наставлення наших господарів до кризи. Закидаючи на полицю нездійснимости всякі далекосяглі пляни виходу з кризи, які укладають звичайно малопрактичні люди, старався наш хлібороб шукати таких способів у господарюванні, які могли би без великих вкладів дати йому нові прибутки. Томуто помітним було в останньому році сильніше поширення садівництва, а нові сотні тисяч посаджених молодих дерев і овочевих кущів на наших західних землях будуть колись доказом того, що ця галузь господарства може бути простим, але певним порятунком рентовности дрібних і карловатих селянських господарств від кризи. І то від тої давної і у нас постійної кризи, яка залягає наш край не через американську пшеницю, чи інші причини світового розміру, а через просто нечувано важкий аграрний устрій наших земель. Помітний теж сильніший рух у ділянці плекання дробу, який стає теж важною галузю доходовости наших селян. Помітний рух і в поширюванні пасічництва. Подибуємо все частіше продукцію городовини на селянських нивах головно коло міст. Це добра наука від зайшлих болгарів, які вчать як можна використати найменший клаптик землі.

У деяких околицях годівля рогатої худоби переходить метаморфози, про які раніше і не думали. Зразкові стайні, правильне кормлення, багато паші — а все це вислід контролі молочности, ось здобуток останніх років. Плекання безріг на бекони, справа хоч трудна, пробиває собі чимраз більше вхід на наше село та вводить такі способи кормлення, яких уживає західно-европейський селянин.

Такі то зміни переходить наше хліборобство у техніці своєї продукції. А разом з тим приходять теж зміни у самій організації наших господарств, зміни на краще. Певно, ці зміни невеликі та може ще не всюди видні: але хліборобський часопис, хліборобська книжка, живе слово агрономів — все це робить ці справи чимраз більше реальними, поширеними та корисними.

Разом з тим треба зазначити сильніше темпо праці „Сільського Господаря". Саме ці часи принесли зі собою нові методи праці, які потрібні і корисні для нашого села. На перше місце вибивається новий спосіб ширення хліборобської науки серед молоді, т. зв. хліборобський вишкіл сільської молоді. При кружках „Сільського Господаря" основують Гуртки Молоді, які поза загальною організацією хліборобського нарибку, мають за завдання через практичне виконування поодиноких господарських праць вчити селянську молодь добре господарювати. А щоби до цеї праці заохотити молодь, переводиться ці роботи у формі конкурсів — змагань, себто після їх закінчення признається нагороди тим, які свою працю краще виконали. Цього року переводив „Сільський Господар" цю працю з плеканням буряків, плеканням курей і т. д. у 8-мох повітах, а перейшло його кількасот учасників і учасниць. Про те, як ця робота подобається нашій молоді свідчить факт, що в одному з повітів, де вишкіл покінчило в сімох селах 71 змагунів, на черговий рік до змагань зголосилося коло 500 дівчат і хлопців! А не треба забувати, що ціла справа побудована на повній самооплатности.

Другою ділянкою праці „Сільського Господаря" про яку треба згадати з останнього року, це на широку міру закроєний плян піднесення нашої тваринної продукції. Розвиток контролі молочности при співпраці „Маслосоюзу", поширення годівельних гуртків безрог при кружках „Сільського Господаря" у порозумінні з „Центросоюзом", вкінці плекання несливих і мясних курей у порозумінні з обома названими установами — це рямці великої і корисної для нашого села праці. Мусимо це особливо підкреслити тому, що в ділянці плекання сільсько-господарських тварин наша організація ніколи не працювала в такому широкому розмірі. Все це очевидно початки, яких розвиток прийде в наступних роках.

Поза цим треба згадати, про широко закроєний збут живини, проводжений „Центросоюзом", про його вивіз яєць, про птахомясарню „Маслосоюзу", — все це сперте на підбудові нашої агрономічної праці.

У праці нашої хліборобської організації в останньому році треба підкреслити заснування Хліборобських Палат на терені Східної Галичини у Львові, на Волині в Луцьку та для Холмщини в Любліні. Тільки у Львівській Хліборобській Палаті має „Сільський Господар" заступництво і старається, щоби вільна праця хліборобських організацій була задержана і належно розвинена.

Можна сказати, що минулий рік зазначився в нашому хліборобстві новими проявами змагань до того, щоби власними силами вирватися з пут лихоліття, яке відбивається від десятків літ на нашому селянині в рентовности його господарки. Одначе для цього треба великих зусиль та зрозуміння громадянства, що тільки на тій праці, яка безпосередньо підносить рентовність селянського господарства, можна будувати іншу національну роботу.

Інж. д-р Евген Храпливий.

Справа Синевідська Вижного.

Інтервенція українських послів у міністра внутр. справ.

Комунікат У. П. Р.

В дні 12. січня ц. р. посли Луцький і Величкович з доручення Українського Клюбу інтервеніювали в Міністерстві Внутрішніх Справ у справі відносин у громаді Синевідсько Вижне, повіт Стрий, які витворилися там у звязку зі страйком шкільної дітвори.

Перед розписанням громадських виборів.

Староства покінчили вже всі підготовчі праці, звязані зі створенням в Галичині волостей (гмін). Творять їх — як це було до передбачення — з осідком у польських селах, або там, де є більше число польської або жидівської людности. Географічні і комунікаційні та господарські умовини грають тут зовсім підрядну ролю. Громади в деяких повітах (напр. в тернопільському) дістали вже зі староства повідомлення, до якої волости їх прилучено та зазив, щоби негайно скликали засідання громадської ради, яка має виказати свою опінію щодо складу проектованої волости. Ухвала громадської ради, очевидно, не вяже староства, але цікаве те, що напр. тернопільське староство взиває громадські ради, аби подбали про те, щоби громадяни не висилали нікуди депутацій і меморіялів у справі проектованого утворення волости.

У найближчому часі має бути оголошений офіціяльно склад новоутворених волостей і як вказують всі познаки, будуть проголошені вибори до громадських рад по селах і по місточках з числом населення нижче трьох тисяч. Може це статися так ненадійно, як це було в листопаді 1933 на Волині. Тому то вже тепер наші місцеві діячі повинні поробити приготування до нових виборів, а передовсім повинні заздалегідь зазнайомитися з постановами нового самоуправного закону та дістати у свої руки брошуру посла д-ра Степана Барана під заголовком „Новий самоуправний закон", яку можна набути в Адміністрації „Діла" у Львові у Львові, Ринок 10, а ціні 55 сот. з почтовою пересилкою.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. СІЧНЯ 1934.

БАРБЕЙ Д'ОРЕВІЛІ. 2

Кармазинова завіска.

Там дві жінки втікаючи в кариті від паризького повстання, побачили офіцира королівської ґвардії, який лежав поранений на камінню біля ще недобудованої церкви, віддали йому свій повіз і він казав віднезти себе до Ґро-Каю, де перебував тоді маршал Рагузький. Він сказав йому по військовому: „Маршале! мені лишається жити якихось дві години, але на ті дві години пошліть мене, куди хочете!" Але він помилявся... Йому лишилось життя більш як на дві години. Куля, що прошила його, не вбила його. Я познайомився з ним пятьнацять літ пізніше і він упевняв тоді, з погордою для медицини і для свого лікаря, що рішуче заборонив йому пити, доки матиме гарячку від рани, що він врятувався від певної смерти тільки пючи бордоське вино.

А як пив він його! денді у всьому, був він денді теж, коли пив, а пив як швець. Він казав собі зробити прегарну кришталеву чашу, що містила бігме! цілу пляшку бордо, яку він випивав одним духом. А випивши додавав, що він усе робить у таких розмірах і казав правду. Я бачив, як він махнув дванацять своїх кришталевих чаш і навіть видко по ньому не було. Чому не мав би я вам сказати, щоб ви в інтересі самої цієї дальшої історії добре зрозуміли, що це за людина був, що мав він сім коханок одночасно і впивав їх поетично, „сімома струнами своєї ліри". Певно, що я не погоджуюсь з тією музично-легкою манерою говорити про власну аморальність, але нічого не вдієш! Якби капітан віконт Де Брассар не був таким, яким я мав честь його представити, моє оповідання було би менше пікантне і я імовірно не мав би охоти його розказувати.

Певна річ, що я не сподівався зустріти його всідаючи до диліжансу. Ми вже давно не бачилися і мені було приємно зустріти людину ще з моєї доби таку ріжну від сучасників, ще й з перспективою, що проведу з ним спільно кілька годин. Вроджений як імператор Микола, якого і нагадував своєю поставою, обличчя мав менше ідеальне і не такий грецький профіль, мав маленьку бороду, що як і волосся, залишалась чорною, завдяки якійсь нерозгаданій тайні його організму чи туалети і ця борода дуже високо вкривала його свіжі та мужеські щоки. Його чоло випукле, без єдиної зморшки, біле як жіноча рука, під гренадирською волосистою шапкою, наче під шоломом, видавалось ще більшим і горловитішим так сильно під дужками бров сяли його темно-сині очі, наче два шліфовані сафіри!

Ми подали собі руку і завели гутірку. Капітан Брассар говорив поволі, дужим голосом, що міг би командою виповнити ціле Морське Поле. Вихований змалку в Англії може і думав по-англійському; а ця його повільність, без ніякого збентеження надавала своєрідних тон усьому, що говорив, навіть жартам, а жарти він любив і то трохи рискові.

Одна із прикмет гутірки у повозі в тому, що можемо її вповнити, коли нема про що більше розмовляти і то без ніяковости. У сальоні нема такої свободи. Чемність накладає на вас обовязок говорити, хочеш чи не хочеш, і за те невинне лицемірство на людей часто спадає кара — мусять вони тягти пусті та нудні балачки, коли дурні, навіть мовчки зроду (бо є і такі) лізуть зі шкіри, щоб щось сказати і показати, що вони приємні.

Віконт обмінявся зі мноюількома думками, які виринули під впливом подорожніх вражінь, подробиць краєвиду і кількох спогадів про товариство, в якому ми колись зустрічались — пізніше втомлений день оповив нас своєю мовчанкою і своїми сутінками. Ніч чорніла, як вигасла піч і в цій темряві невідомі міста, які ми минали, набирали якогось дивного вигляду і навівали ілюзію, ніби ми десь на краю світа... У більшості тих маленьких міст, що ми переїзжали, ліхтарні, цей запізнілий люксус, траплялись рідко і тут можна їх було бачити далеко менше, ніж на шляху, яким ми щойно їхали. Поза тим і поза вічно тим самим запитом, що його вигукував якийсь сонний подорожній, спускаючи вікно, запитом ще сильнішим серед тихої ночі: „де це ми, поштарю?" нічого не можна було ні почути ні побачити довкола ні в диліжансі ні в сонному місті, — хіба може якийсь мрійник, як я, намагався крізь своє вікно розглянути фасаду якогось затертого темінню ночі будинку або зупинявся поглядом і думкою на якомусь вікні, осяяному у цю пізну для провінціяльних містечок годину, з їх простими, спокійними звичаями, де ніч існує головно на те, щоб спати.

(Продовження буде.)

Негідний виступ ОУН.

Націоналістична верхівка проти українських політичних діячів і публіцистів.

Перед двома днями краківський „ІКЦ“ подав товстим друком таку сенсацію:

ОУН ВІДМЕЖОВУЄТЬСЯ ВІД УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

(Телефоном від нашого кореспондента.)

ПРАГА, 10. СІЧНЯ (А). Орган ОУН „Український Націоналіст“ оголошує комунікат т. зв. краєвої екзекутиви ОУН у Львові, в якім намагається відперти закиди, що їх ставлять інші українські організації щодо провокаційної діяльности ОУН у Польщі.

Комунікат обвинувачує майже всіх визначних українських політиків, м. ін. і послів *Луцького* та *Матчака*, редакторів *Назарука*, *Целевича*, *Кузьмовича*, *Кедрина* і *Кучабського* у свідомому інформуванні польської поліції про діяльність ОУН.

Комунікат наказує всім членам ОУН перестерігати точно бойкот усіх інших українських політичних партій та оминати особистого контакту з названими політиками.

Вкінці оголошена інструкція доручає місцевим органам ОУН, щоби в рішучий спосіб виступали проти УНДО й українських соціялістів-радикалів та поборювали українські католицькі угрупування.

Очевидно, що повищу звістку підхопили негайно інші польські часописи (передовсім брукова преса), роблячи з неї справжню „райберґеліхту“. Зачеплені у цій звістці політичні організації та поодинокі діячі найшлись безперечно у важній ситуації, тому, що „Український Націоналіст“ взагалі до краю не доходить, в останньому — конспіративно ширеному — Бюлетині Краєвої Екзекутиви ОУН такого комунікату не було (в усякому разі редакції українських часописів такого числа не дістали), а краківський „Курієрек“ це джерело інформацій про українські справи — аж надто ненадійне.

Аж ось у числі *„Розбудови Нації“* за листопад—грудень 1933 у довженній (7 сторінок петітового друку) лайливій полеміці з голосами української преси з приводу самбірського процесу находимо такий уступ:

Тому й не диво, що якраз тепер організація видала такий *комунікат:*

Самбірський процес виказав, що боротьба з донощицтвом і провокацією не проводилася в нас на цілому фронті. Орґанізація боролася дотепер з поодинокими випадками, які мали місце серед членів орґанізації та звертала мало уваги на властивий корінь лиха — на угодовий табор, який на ділі є головним джерелом інформацій для поліції. Самбірський процес виказав, що саме зпоміж цього угодового табору вийшло богато свідомих чи несвідомих інформаторів поліції (зізнання свідків Матчака й Луцького). З приводу того ми приневолені приняти якнайдальші засоби охорони перед того роду інформаторами польської поліції й держати всіх тих, що такими інформаторами є або в консеквенції свого політичного переконання ними можуть стати (гляди статті Кедрина в „Бюлетині Польсько-Українськім“, Кузьмовича й Кучабського в „Меті“, Назарука в „Новій Зорі“, Целевича в „Ділі“), тримати здалека від усіх справ хочби й дуже посередно звязаних з діянням орґанізації. В тій цілі членам орґанізації наказуємо, а симпатикам нашої орґанізації поручаємо:

1) Про справи безпосередньо чи посередньо з діяльністю ОУН звязані не входити в жадні дискусії з „діячами“ угодового табору; 2) Вистерігатися суперечок з ними, які давалиб для них матеріял про напрямні діяльности ОУН. 3) Зокрема по ріжних актах та акціях орґанізації не подавати своїх коментарів, замітох чи хочби припущень. Самбірський процес розкрив особи, які якраз тим шляхом добуті правдиві чи фальшиві інформації доставляли поліції (Матчак). 4) Ніяким т. зв. визначним громадянам не давати підстав до здогадів про особи з нашим рухом звязані. 5) Не давати послуху сплетням, що мають на меті сіяти серед українського загалу недовіря до орґанізації, бо їх нарочно поширює угодовий табор (статті Целевича в „Ділі“, летючки УНДО-вця з ініціалами Ром. Барановського, „Громадський Голос“). 6) Демаскувати злісця всіх тих, що такі вістки-сплетні поширюють. 7) Проти здемаскованих клеветників виступати якнайрішучіше по окремим вказівкам місцевих органів ОУН.

У повищому комунікаті нема нічого про боротьбу з політичними партіями, зокрема нема згадки про католицькі угрупування. Значить, або це видумка празького кореспондента ІКЦ, або поданий нами текст, найдений у „Розбудові Нації“, є лише частиною комунікату Краєвої Екзекутиви ОУН. З порівнання обох наведених вгорі текстів — вістки ІКЦ та комунікату — видно виразно, на яке перескравлення дозволив собі і цим разом „Курієрек“, вірний своїм питомим методам „обєктивної“ інформації. А проте й того, що ми в „Розбудові Нації“ вичитали та навмисне, як своєрідний документ нашого злиденного часу, „пер екстенсо“ навели, досить, щоби „ад окульос“ задемонструвати повну затрату почуття громадської етики та нечувані методи боротьби, які запанували в українському підпіллі.

Щоби рятувати свій престіж в очах ідейної молоді і некритичного, політично неорганізованого загалу громадянства, щоби ослабити силу закиду, опертого на цілій низці нотоpійних фактів, що в ряди підпілля закралася провокація і т. зв. конфідентціоналізм у далеко більших розмірах, ніж це допускає „закон“ боротьби між революційним підпіллям і органами державної безпеки, — верхівка того підпілля відвертає вістря проти українського організованого громадянства й проти чільних публіцистів ріжних українських національно-політичних таборів. ОУН дозволяє собі в нечуваний спосіб фальшувати зміст і тенденцію *теоретичної пресової дискусії* на таке громадське явище загальнонаціонального значіння, як підпілля, та обкидає болотом усіх, хто в цій справі отверто, поважно і гідно, під контролею своїх партійних управ, забирає голос на сторінках преси. Мало того: ОУН дозволяє собі грозити *терором* за порушування у пресі справ підпілля, вважаючи цей *обовязок* публіцистики *донощицтвом перед поліцією!* Чудовий спосіб „санування“ відносин у підпіллі: терор проти свободи друкованого слова!

Очевидно: найвищий час, щоби *ніхто*, хто до конспіративної орґанізації не належить, *нічого* про ту орґанізацію не знав. Але стосуючи ту засаду, яку ми перші радили застосувати, треба мати на увазі не „визначних діячів“ у „лапках“ і „без лапок“, а саме тих усіх своїх „прихильників“ і „кандидатів на членів“, яких масово втягає ОУН і серед яких розводить „масову“ конспірацію. І борючись з провокацією, треба запестати самому вживати супроти своїх земляків провокацій і самому не розкладати свого громадянства такими провокаціями, до ряду яких треба зарахувати й останній комунікат ОУН.

Новий курс більшовицької влади на Україні в національно-освітній політиці.

Заміна М. Скрипника на посаді народнього комісаря освіти відомим україножером В. Затонським явно промовляла за тим, що має наступити ще рішучіша боротьба з українським національним рухом на Сов. Україні.

Беручи на себе завдання виправити великі помилки свого попередника якраз у національно-освітній політиці, В. Затонський насамперед підібрав собі відповідних товаришів, а саме письменника Андрія Хвилю та педагога Ізраїля Абрамовича Хаїма. Вибір цей також не віщує нічого доброго для розвитку української культури: А. Хвиля вже давно спеціялізувався на викритті „націоналістичних ухилів“ серед українських учених і письменників, — досить пригадати тут його брошуру „Під академічним забралом“, в якій А. Хвиля викриває „контрреволюційну діяльність“ академиків С. Єфремова та А. Кримського; щодо І. Хаїма, то найбільше відомим його твором є „Система радянської освіти“ (Харків 1927 р.), де автор щиро признається, що Сов. Україна відмовилася від ідеї єдиної школи вже з тої причини, що „й дрібнобуржуазні, петлюрівські уряди також накреслили цю ідею на своїм прапорі“.

Ще не розібравшись, як слід, у справах народнього комісаріяту освіти, В. Затонський виголосив програмову промову, в якій накреслює новий курс національно-освітньої політики на Сов. Україні (цю промову потім надруковано під скромним заголовком „Про підручники“ на сторінках „Комуністичної Освіти“, ч. 5, 1933 р.), а його заступник А. Хвиля в цьомуж органі вмістив дві статті, які докладно освітлюють чергові завдання народнього комісаріяту освіти.

Щоби зрозуміти, куди саме прямує новий курс у національно-освітній політиці, необхідно познайомитися зі статтями цих двох чинних представників народнього комісаріяту освіти. В статті „Про підручники В. Затонський висуває основний постулят національно-освітньої політики: „в конкретних умовах Рад. України ізоляція від російської культури є виразне націоналістичне перекручення“. Для переведення в життя цього постуляту, В. Затонський рішив не лише підсилити вивчення російської мови в українських школах в такій мірі, щоб учні могли читати твори російських письменників в оригіналі, а не в перекладі на українську мову, але й завести в українських початкових і середніх школах вже з 1933-34 шк. року стабільні підручники, які взявся виготовляти народній комісаріят освіти Сов. Росії на замовлення народнього комісаріяту освіти Сов. України, як з математично-природничих дисциплін, так і з географії та історії. Таким чином хоче В. Затонський виправити „прояв найвоолюючішого націоналізму, найшаленішого шовінізму, який хотів „штучно відірвати пуповину, що звязує літературу російську з літературою українською та всі історичні процеси культурного розвитку обох народів“.

А. Хвиля у своїх статтях „За більшовицьку пильність на фронті творення української радянської культури“ („Ком. Освіта“, ч. 5, 1933 р.) та „Знищити націоналістичне коріння на мовному фронті“ (там-же, ч. 6, 1933 р.) поставив своїм завданням довести, що „українські націоналісти“ С. Єфремов, Е. Тимченко та інші автори академічних словників провадили спеціяльну шкідницьку роботу, намагаючись відірвати наукову термінольоґію від „трудящих мас“, а також створити штучну барієру поміж українською й російською мовою. В кваліфікації цих „ворогів українського народу“ А. Хвиля виказав себе великим знавцем лайливої термінольоґії: „Тільки пани Єфремови, українські зоольоґічні націоналісти, що мріяли про відновлення буржуазної куркульської синє-жупанної, жовто-блакитної, широко-штанної націоналістичної України, могли заводити на такі манівці розвиток української наукової термінольоґії, розвиток української мови“.

Щоби виправити українську наукову термінольоґію, фразеольоґію та український правопис народній комісар освіти утворив спеціяльну комісію, яка насамперед визнала за потрібне припинити видання словників з тим, щоби „провести певну уніфікацію технічно-наукової термінольоґії, що істнує в СРСР і є зрозуміла для широких трудящих мас“.

Внаслідок праці комісії ухвалено завести між іншим такі терміни замісць ухвалених в академічних словниках:

Схвалено в академічних словниках	Затверджені Комісією	В російській науковій літературі
Рівноварник	Еквівалент	эквивалент
Первень	Елемент	элемент
Бігун	Полюс	Полюс
Відрізок	Сеґмент	Сеґмент
Зеро	Нуль	Нуль
Підсоння	Клімат	Клімат
Рівник	Екватор	Екватор
Мапа	Карта	Карта

На жаль, А. Хвиля не пояснює, чому саме всі ці затверджені комісією терміни є зрозумілiші широким трудящим масам українського народу, ніж ті, які у свій час принято в академічних словниках. А щоби усунути „штучну барієру" між українським і російським правописом, комісія ухвалила в словах чужоземного походження не мякшити букви „л", себто писати одлюмб, блуза, флот і т. д. а також викинути літеру „ґ", а залишити загалом одну літеру „г", бо, як пояснює А. Хвиля, „це значно спростить український правопис і сприятиме його швидкому засвоєнню широкими трудящими масами".

Особливо обурюється А. Хвиля проти складачів „Українського правопису", схваленого М. Скрипником 6. вересня 1928 р., за ті приклади, які вони наводять для ілюстрації в „Українському правопису".

Не можу не подати тут декілька витягів із цього розділу статті А. Хвилі, щоби показати, з яким мистецтвом викриває А. Хвиля „націоналістичне забарвлення" у звичайнісіньких прикладах, які він наводить із розділу про пунктуацію:

„А хтож, могутній, заборонить встати й нам од сна?" (Г. Чупринка). „Це виклчичик Чупринки — українського націоналістичного бандита, петлюрівця, якого 1921 року розстріляло ЧК за участь в організації повстання проти радянської влади. Для чого потрібно було *націоналістичні* (курсива в оригіналі. С.) заклики бандита Чупринки популяризувати в українському державному правописі, схвалювати Наркомосу УСРР?"

„Між ними, звісна річ, і Антонович". (С. Єфремов). „Для чого потрібно було тягти до правопису цитати з вправ шкідника Єфремова?"

Цікаво, що в той час, коли видано „Український правопис", навіть А. Хвиля ще не оголосив С. Єфремова „шкідником"...

„Заспівають на колишній голос кобзарі і затужать у розпуці матері". (В. Поліщук).

„Що В. Поліщук вірить у те, що кобзарі таки заспівають „за *колишній* (курсива в оригіналі. С.) голос" це нам зрозуміло. Але чому комісія упорядкування українського державного правопису визнала за потрібне стабілізувати цей *націоналістичний* (курсива в оригіналі. С.) афоризм Поліщука в „Українському Правописі"?

„І гавкав Рябко, щоби москалі (а їх було до хріна на селі), щоби москалі не вбрались до комор". (П. Гулак-Артемовський).

„Як бачимо (слідом за Гулак-Артемовським), упорядники укрправопису і собі досить своєрідно апелюють із сторінок правопису до Рябка, щоб він обороняв комори від москалів. Хіба не стирчать із цієї ілюстрації *куркульсько-петлюрівські* (курсива в оригіналі. С.) вуха тих, хто її добирав".

Вбачає А. Хвиля шкідницьку роботу також в українських граматиках Е. Тимченка, О. Курилової та ін., бо всі вони старалися оберігти українську мову від москалізмів, тощо.

Як свідчить А. Хвиля, ті заходи, що їх уже поробила комісія, спрямовані на те, щоби українська мова йшла, „як цьому вчить вас тов. *Сталін — в інтернаціональній єдності, в братній спілці з російською радянською культурою й літературою, в братній єдності з радянськими культурами інших народів СРСР*". (Курсива в оригіналі. С.).

Поданий тут матеріял, на мій погляд, добре характеризує новий курс у національно-освітній політиці більшовицької влади Сов. України: розвиток української мови, літератури й культури в єдности з російською мовою, літературою та культурою, заведення в українських школах підручників зпід пера російських авторів — це основні риси нового курсу, який, на думку В. Затонського, має виправити ті хиби, що їх допустився його попередник М. Скрипник.

Безперечно, новий цей курс внесе немало перешкод для розвитку української культури, але всеж не опинить українського національного руху на Сов. Україні, який знову шірне в глибину народніх мас, щоб вибухнути у свій час із нечуваною силою, як це вже було 1917 року.

Ст. Сірополко.

Бурхливі демонстрації в Парижі.

ПАРИЖ, 13. І. В демонстраціях перед французьким парляментом брало участь на основі „Матена" 4.000 осіб, при чому арештовано 362 особи. Преса підкреслює брутальність поліції, що багато осіб побила. Співробітника „Журналю Вертекс" поліцист побив гумовою палкою, хоч мав журналістичну відзнаку і в руках спеціяльну перепустку, так тяжко, що мусіли відставити його до шпиталю. Серед юрби побито теж інших журналістів і фотографічних репортерів. Звалено на землю і стратовано сина міністра публичних робіт Паганона, коли вийшов з міністерства. Демонстранти ранили 30 поліцистів.

Подібні демонстрації відбулися також в провінціяльних містах Ліоні, Діжоні і Марселі. В Ліоні демонстрації мали характер жалібної церемонії з приводу „смерти кабінету Ставіського."

Диверзійна акція гітлерівців в Австрії.

ВІДЕНЬ, 13. І. ПАТ. Акція націонал-соціялістів, що роблять ріжні демонстрації й кидають петарди, не вгаває. Вчорашнього вечора вибухло знову кілька петард, ранячи тяжко одного поліцая. Арештовано 9 осіб. Один поліційний урядовець знайшов над каналом Дунаю дві кулі з глини, завинені в полотно. Одна експльодувала в поліційній станиці, обриваючи всі пальці інспекторові. Опісля знайшли ще кілька таких куль. Арештовано кілька гітлерівських діячів, як Фравенфельда і Кліма. Відставлять їх до карного табору.

—o—

Сензаційний винахід.

ЛЬОНДОН, 13. І. ПАТ. „Дейлі Геральд" повідомляє про сензаційний винахід, зроблений в британській военній фльоті. Є це моторове судно, кермоване радієвими хвилями, що без ніякої обслуги осягає швидість 40 миль на годину і пливе зикзаками. Судно може бути виповнене вибуховим матеріялом подібно як морська торпеда. Сила удару й експльозії така велика, що навіть великі панцирники як „Нельсон" і „Родней" невсилі їй опертися.

—o—

Розстріл у СРСР.

З Риги повідомляють, що в Москві розстріляно в останніх днях 24 службовців, занятих при складах збіжевих запасів у центральній Радянщині. Одночасно розстріляно невідоме число селян, що крали і продавали збіжа з державних маґазинів.

Вбили 300 людей.

Мадридський часопис „Ля Насіон" обрахував, що в політичних боях в Еспанії в 1933 році вбили 300 людей а 500 тяжко ранили. На 753 місцях вибухли бомби а поліція сконфіскувала 1282 бомби.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. СІЧНЯ 1934.

М. ГАЛУЩИНСЬКИЙ.

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

I.

Служба в Золочеві. — Вісти про сформування Українських Січових Стрільців. — Ентузіязм молодого покоління. — Вістка про намір покликати мене до У. С. С.

Після оголошеної мобілізації я поїхав просто із Звиняча (пов. Чортків) до Рогатина, де перебув враз з моєю родиною до вечора і старався в тім часі упорядкувати урядові та приватні справи. Ледви найважніше зміг зарядити, а дальше, полишаючи все на голову жінки, поїхав до Золочева.

Служба в Золочеві займала мені майже ввесь час. За перших три тижні я був усього раз у місті. Мої нерви були підкопані до ґрунту і самою службою в день та в ночі і вістями, що приходили з усіх сторін, а які годі було провірити. Часописів не діставав зовсім, листування було утруднене, все вийшло з утертого звичайного порядку. Лишалась тільки розмова з проїзжими та знайомими, які приїздили за справами до Золочева, або находилися в поїзді в переїзді через стацію.

Як глухі вісти доходило до мене все, що відносилося до формування Українських Січових Стрільців. Перший, здається, з яким я говорив про організацію українських добровольчих відділів, був мій б. ученик золочівської гімназії Савчук. Молодий хлопець так і рвався вступити у відділи, які, по його словам, доходили до високих тисяч. Сама охота молодої, живої людини взяти діяльну участь у війні є вповні зрозуміла для мене, а навіть дивувало би мене, якби тої охоти не було. Пригадую собі добре, як він з повними жару очима розповідав мені, що роздобув кріс та дещо набоїв. Число тих останніх не вистане йому і він просив мене дати йому з мого відділу кількадесять набоїв. Не тямлю добре, але здається мені, що проханню Савчука я відмовив. Одначе запалу я не гасив, хочби з тої причини, що знав, що мої зусилля будуть даремні. Але я старався пояснити йому, що війна не іграшка, що це велике діло, яке вимагатиме цілої людини. Що труди великі і тяжкі чекають його. Що тут потрібна застанова, що пізніший жаль даремний. Високих чисел щодо зголошень до У. С. С. не брався я оспорювати, бо не мав на те ніяких даних. А надто і не дуже сумнівався у тім ділі. Яж пережив у перших днях після оголошеної мобілізації такі прояви запалу й одушевлення, таку охоту змірити свої сили із зненавидженою Росією, з царатом, освободити Велику Україну з її пут і кайдан, що просто не важився подавати того в сумнів. Адже ціле наше виховання, виховання молодого покоління прямувало до того, щоби покласти усі свої сили і змагання за добро України. Правда, що важким дисонансом були у тім веснянім захваті глухі вісти про масові арештування, побої передових, чільних українських одиниць, відомих українських патріотів, щирих прихильників австрійської держави і державности. Одначе і те пояснив я собі тим, що це лиш хвилевий страх перед зрадою, хвилеве непорозуміння, яке скінчиться швидко і більше не повториться.

Поважніші вісти про формування добровольців У. С. С. дістав я щойно від адвоката д-ра С. Шухевича, що переїздив через Золочів. Розповів він мені про переговори з урядом, про договори з міністерством війни та начальною командою армії, про ріжні приречення тих останніх обох чинників. Наслідком тих конференцій і нарад був поклик Загальної Української Ради до українського народу, щоби творити добровольчі відділи до боротьби з Росією. Маніфест підписали чільні мужі — самі провідники ріжних українських політичних партій. Довідався я також від д-ра Шухевича, що веденням військової і военної організації У. С. С. буде займатися окрема секція, вибрана з лона З. У. Р. Назва тої секції: Боєва Управа. У склад її входитимуть, чи навіть входять: цивільні особи для ведення аґенд адміністративних, агітаційних, вступних та особи військові, яких ділом лише военне ремесло. І в його устах число тих добровольців, що спішили на поклик З. У. Р., було доволі високе. А надто від д-ра С. Шухевича дізнався я вперше про намір серед наших кругів покликати мене до У. С. С., а навіть поручити мені начальну команду над тим відділом. Що цієї останньої вістки я не брав поважно, це хіба вповні зрозуміле. До военного ремесла ніколи не чув я надзвичайного покликання, а вже якоїсь більшої пошани не мав ніколи. До того в часі моєї військової служби і військових вправ я не мав спромоги дальше випробувати своїх сил і спосібностей, як вести чету з мирним числом мужви. Словом: я слухав того, що балакав д-р Шухевич, та віри не давав і тимсамим і не думав багато над такими „дурницями".

(Продовження буде).

Конкурс Редакції „Діла“ на пять економічних статтей.

Американський українець фундує премії на пять статтей на тему: „Як створити або розбудувати варстати праці для українців у рідному краю?“

Редакція „Діла“ розписує оцим конкурс на пять економічних статтей на тему: „Як створити або розбудувати варстати праці для українців у рідному краю?“

Статті не можуть мати ніяких історичних оглядів ні соціольоґічних екскурсів а мають держатися точно теми, тобто засовувати пляни розбудови варстатів праці.

Статті не можуть бути довші, як на 300 рядків друку розміру стовпців „Діла“.

Статті треба присилати на адресу Редакції „Діла“ до кінця січня 1934 р.

Для оцінки статтей Редакція „Діла“ покликує окреме жюрі, зложене з наших економістів, теоретиків і практиків.

За найкращих пять статтей, які відзначить жюрі, дістануть автори по 5 американських долярів нагороди. Ці статті будуть видруковані на сторінках „Діла“.

*

Пять пятидолярових премій за статті на повищу тему уфундував український бизнесмен зі Злучених Держав Північної Америки *Василь Тихий*. Коли проєкти, подані у статтях, припадуть до вподоби п. Василя Тихого, він має намір підпомагати краєві підприємства, які матимуть вигляди на здійснення його ідеї.

ЗНАЙТЕ, ЩО НА „ПРОСВІТІ“ ВИРОСЛА ВСЯ НАША НАЦІОНАЛЬНА СИЛА!

Чи „Польське Радіо“ аполітичне?

Отвертий запит до Управи Польського Радія.

„Польське Радіо“ нераз уже підчеркувало, що воно — аполітична установа і підчеркує це й досі, де тільки може. На пресових конференціях, які його управа влаштовувала та в розмові з поодинокими визначними нашими громадянами заявляла ця управа, що зокрема в справі українських авдицій вона не має ніяких тенденцій, що радо даватиме місце українським співакам і музикам, передаватиме наші богослуження на свою хвилю та навіть зорґанізує українські господарські авдиції. На підтвердження цього передало Польське Радіо кілька відчитів українців з Варшави, кілька авдицій наших співаків, кільканадцять богослужень зі Львова та почало видавати українською мовою свій „Радіовий бюлетин для вжитку преси“.

Що було цікаве в тих радіопередачах, то те, що Польське Радіо у Львові, як станція посеред українських земель, брало в них мінімальну участь, обмежуючись до церковних богослужень та проповідей. Ніякі відчити чи інші авдиції, про які так запевнювало український загал, львівське Радіо не передавало, мотивуючи при інтервенції в тих справах, що це залежне від Варшави, яка власне надає українські відчити та видає „Бюлетин“.

Та мало цього. Ті рідкі авдиції, які добре можна почислити на пальцях одної руки, тревали менш-більше до осени мин. року. В зимі їх майже не було, а на Різдво ц. р. Польське Радіо занехтувало зовсім навіть свій кількалітній звичай — передавати у дні Різдва богослуження та колядки, на які так багато його радіоабонентів-українців дожидало і які давали деяку запоруку, що в цій установі є тенденції до аполітичности.

Трапився цікавий факт: Українські колядки передавали американські, чеські та німецькі радіостації, а Польське Радіо, що має поважний відсоток абонентів-українців, що лежить серед українського моря і з погляду своєї аполітичности має це море обслуговувати — мовчало як закляте. Так само, як закляте мовчить воно тоді, коли українські авдиції передають чеські, німецькі, канадійські й американські стації, що напевно мають менший відсоток українців абонентами, як Польське Радіо.

З огляду на те ставлю до Управи Польського Радія у Варшаві і зокрема Управи Львівської Радіостації прилюдний запит:

Чи це тенденційно не передавали цього року на Різдво богослужень з церкви та колядок тому, що Літвінов обїздить Европу і міг би їх підслухати? Чи Управа П. Р. не думає ніколи сповнити своїх обіцянок у справі українських авдицій? Чи врешті — це „аполітичність“, коли українців у Польщі П. Р. не визнає зовсім і вимагає від них відповідної за цю „аполітичність“ реакції?

Анатоль Курдидик, радіоабонент.

Дещо з вертепних колядок.

Колядковий репертуар теперішнього нашого села зазнає чимало змін. Погоня за новиною, як теж і відповідний настрій села, головно серед молодшого покоління, що було учасниками бурхливих подій недавно минулих днів сприяє ширенню нових колядок із виразною патріотичною закраскою (нпр. колядки з репертуару хору Дм. Котка „Добрий вечір тобі“, колядки у виданні „Народньої Справи“, Львів 1931, теж з „Дзвіночка“).

Однак не занехує село і старі коляди, що мають свою славну традицію. Відгребує з памяти головно такі, що вносять веселий настрій між слухачів. А до цього надаються найбільше старі вертепні колядки. Зберегло їх старше покоління, яке тепер правда не має сливе нагоди поколядувати, як колись, та вчить заге дітей, чи внуків, а ті вже співають їх, ходячи від хати до хати зі „звіздою“, чи „козою“ і хоронять їх від остаточного занику.

Колядки ці не лише дрібні залишки вертепних вірш із колишньої різдвяної драми. Стрижнем такої вірші є евангельське оповідання про народження Христа, поширене з великою домішкою апокрифічного елементу. Перенесене у формі вертепної драми на український ґрунт у 18-ім ст. з заходу (за посередництвом польських пасторалок, Франко, ЗНТШ, 71—73), набрало усіх побутових рис нашого народу, представлених у звичайній йому веселій, гумористичній формі, з нерідкими часом комічними сценами. Вірші складали і співали бурсаки, а згодом і дяковчителі просто для прохарчування, а від них уже переймав народ, змінюючи розуміється до своєї вподоби відповідні місця. Вони знані у варіянтах, записаних у ріжних околицях нашої землі; через воєнні і повоєнні роки були дещо призабуті, а тепер знову, як було згадано, привертають до себе увагу колядників. Бо ось недавно подав В. Лев кілька таких текстів із Яворівщини („Мета“ з 7. 1. 1932), а я чув схожі і записав в с. Колиндянах (Чортківщина). Зміст першого тексту колядки це привитання пастухами Народження Христа (текст позмінюваний і неповний), другого це радість святих із приводу тогож народження. Мова обох це письменська, українська мова 18-го ст. зі звичайними на той час польонізмами.

1) Приспособлюю мову і правопис на літературний лад:

В Вефлеємі місті Христос ся родив
З далекої країни до нас приходив
Великий то Пан над пани
То Спаситель наш коханий
З неба зісланий.

Пастухи, що пасли бидлята в поли
Полягали спати, спокійні воли
Аж оден з них пробудився
Чогось Матвій розкричився
Під оборою.

А Микита спавши в стайни на стриху
Злазив по драбині тай ногу звихнув
Аж тепер я вже до вічка
Нещасливий я калічка
Бо-м ногу звихнув.

А Іван злапавши свого барана
Завдавши на плечі поніс до Пана
Степан бере качку, курку
Ще й ковбаску на паюрку
Поніс до Пана;

Як прийшли до стайні зачали грати
А бідний калічка не міг стояти
Як ся кинув сюда туда
Аж ся стрісла ціла буда
Так дуже гуляв

Йосиф і Марія дивляться на то
І дякували пастирям за то

Ісус ручки підіймає
І їм царство обіцяє
На тамтім світі.

2) Христос родився,
Бог воплотився,
Алилуя,
Здавна пожаданий
От Пречистой Панни
Господи помилуй!

А ти Стефанку
Бігай по мамку
Алилуя,
Христа вповивати
І єму співати
Господи помилуй!

А ти Атанаску
Біжи по колиску
Алилуя,
Христа колисати
І єму співати, Г. п.

А вітер з морозом
Драбинястим возом,
Алилуя,
Привезли горівки,
Чотири барилки, Г. п.

А святий Микола
Сів си конець стола,
Алилуя,
Перекривив шапку
Бере в танець Галку, Г. п.

А ти святий Юрій
Чого-с ся набурив 4
Алилуя,
Що не дали знати
Як Христа витати, Г. п.

Форма обох колядок жвава, коломийкова.

Йосип Шемлей.

По широкому світі.

— До Льондону прибув провідник німецької фашистівської молоді Наґельберґ, щоби навязати взаємини з фашистівською молоддю в Анґлії.

— Наслідком ошуканчих трансакцій Ставіського одна промислова фірма біля Штрасбурґа потерпіла втрати на 4 міліярди франків.

— В кількох містах на Кубі вибухли знову криваві заворушення, при чому революціонери билися з військом.

Ви кажете ..

Ви кажете, що ви громадянин, що маєте послух в народі, ви пишете слово „нація“ через велике „Н“. А подивіться довкола себе, що наш нарід читає, яку скількість друкованого слова він консумує і як ми виглядаємо як нація на найважнішому культурному відтинку — пресовому!

Чиж не охоплює вас жах, коли порівняєте стан вашої щоденної преси з пресою інших народів? Чиж не схочете приложити своїх рук до поширення й розбудови української щоденної преси? Не забувайте, що ви можете дуже багато помогти, що в першу чергу й головно від вас залежить, аби „Діло“ розвинулось у великий щоденник, що дорівнював би найкращим европейським пресовим органам.

Живете серед народу, то постарайтеся, аби всі ваші приятелі і знайомі стали передплатниками „Діла“! Переведіть ухвалу, аби читальня у вашій місцевости (евент. до спілки з кооперативою чи іншим товариством) заабонувала собі „Діло“! Все те можна перевести, треба тільки охоти і доброї волі!

Українець, що не є постійним читачем „Діла“, не заслуговує на назву інтелігентної людини. Установа, що не передплачує „Діла“, кривдить своїх членів, бо не дає їм змоги користуватись інформаціями основними і з першого джерела. Памятайте це!

На Закарпатті голод.

Лісовий промисл упав до третини. — Вивіз зменшився на одну соту. — Пять літ уже не мають праці.

Закарпатську Русь найбільше навістила кріза, яка тепер є в вивозі дерева, хочби тому, що Закарпаття до половини вкрите лісами. З усього лісового терену припадає 377.000 гектарів на листаті ліси, а 125.000 гектарів на чатинні ліси, решта 55.000 на мішані ліси. Переважає букове дерево, яке займає 297.000 гектарів або 47 проц. усієї лісової площі, а 79 проц. площі листатих лісів. Найбільшу частину промислу творить опалове букове дерево, яке йшло переважно на Мадярщину. В нормальних роках, коли були правильні торговельні взаємини з Мадярщиною, вивозили із Закарпаття річно 80.000 вагонів опалового дерева до Мадярщини. Тепер вивозять нецілих 500 вагонів річно. Цей катастрофальний спадок вивозу дерева із Закарпаття спричинив обмеження лісового промислу на одну третину правильного промислу.

Десятки тисяч лісових робітників на Закарпатті терплять уже більше як три роки від постійного безробіття, яке все зростає. В деяких громадах лісові робітники вже від 1929 року не знають, що значить дістати працю в лісі. Положення серед робітництва тих лісів справді катастрофальне. А попри це нема надії на покращання.

У звязку з тим чеські часописи зазначують, що Чехословаччина старається управильнити торговельно-політичні взаємини з державами Малої Антанти, а постійно забуває про навязання таких взаємин із Мадярщиною. А від взаємин із Мадярщиною залежить істнування закарпатських лісів і робітників, які тепер безнадійно ходять по тих лісах і даремно глядають праці.

Непорядки у французьких залізницях.

ПАРИЖ, 13. І. ПАТ. На головнім двірці прийшло до бурливих подій. Пасажири, невдоволені спізнюванням потягів, розпочали голосну демонстрацію проти непорядків на французьких залізницях. Поліція пробувала розігнати демонстрантів, при чому прийшло до бійки, в якій кілька осіб тяжко побито. Арештовано чотирьох пасажирів.

—o—

Сойм і сенат.

ВАРШАВА, 13. І. ПАТ. Пленарне засідання сойму визначене на вівторок 16. січня в год. 16.

Перше в тій сесії пленарне засідання сенату буде в середу 17. січня в год. 16-ій.

НОВИНКИ

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 932 2—3

— **Курс ручного трикотарства** починає Кооператива „Труд“ — Львів, Ринок 39. дня 15. січня 1934. в год. 6-ій вечором. Курс призначений також для інструкторок, які матимуть змогу відбути практичні лекції. Курс вестиме п. Клявда Кордубівна напротязі 6-и тижнів. Місячна оплата 9 зол. 854б

— **Курс крою і шиття** жіночих одягів (двомісячний) починає Кооператива „Труд“— Львів, Ринок 39. дня 23. І. 1934. Курси веде управителька робітні „Труду“ п. Е. Олесницька. Місячна оплата 30 зол. Зголошення особисто і письменно на пвищеподану адресу. 940

— **Курс модиярства** (весняні і літні капелюхи) починає Кооператива „Труд“ — Львів, Ринок 39. дня 25. січня 1934. Курс вестиме п. Міка Дрогомирецька, наука в годинах пополудневих. Місячна оплата 15 зол. — Зголошення особисті і письменні на вищенаведену адресу. 854а

— **Курс куховарства і домашнього господарства** (двомісячний) бере спеціяльно на увагу приготування великодних печив і мясив розпочинає від 1. лютого 1934. Кооператива „Труд“— Львів, Ринок 39. Місячна оплата за науку 25. — і обіди по ціні власних коштів. Зголошення особисті і письменні до 25. січня, на вищенаведену адресу. 854

— **Йордан надходить!** 30-степеневий мороз! За перестуду не тяжко, тому спішіть до робітні футер Юліяна Глушевського, Коперника 16. II. п. Тель. 54-46. 941

— **Спомини пок. Мих. Галущинського.** З нинішним числом „Діла“ починаємо друкувати у фейлетонах спомини пок. Михайла Галущинського з рр. 1914—1915. Сподіємося, що ті спомини, в яких обговорена праця Покійного серед Українських Січових Стрільців і відносини серед тої стрілецької формації, викличуть велике зацікавлення в усіх кругах українського громадянства.

— **Концерт колядок** влаштовує Повітовий Союз Кружків „Рідної Школи“ в церкві Преображенській при вул. Краківській в неділю, 14. ц. м. в год. 12. Співає хор радника Купчинського. Запрошується всіх.

— **Українські слухачі радія.** У німецькім тижневику „Радіо-Вохе“ ч. 1. з 1934. находимо звістку про те, що у Львові заснувався союз українських слухачів радія, що хотять домагатись від управи польського радія українських авдицій відповідно до скількости українських абонентів. Той самий тижневик у 52-ім числі з 1933 р. приніс новинку про те, що харківське радіо ввело тепер відчити російською мовою, спрямовані до українських селян і робітників, щоб вони боролись проти… українського націоналізму. „Досі — пише цей тижневик — совітське радіо вело більшовицьку пропаганду у чужих мовах виключно призначену для чужини, тепер веде воно проти власних громадян“.

— **Нова жертва на літературну премію.** Вп. Панство Л. і М. Малицькі зі Шляхтинець переслали управі „Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка“ у Львові 150 зол. на фонд щорічної літературної премії призначеної Товариством.

— **Концерт львівських композиторів,** який відбудеться в понеділок 15-го ц. м. в салі Польського Музичного Т-ва (в імпрезі Тірка), дасть нагоду запізнатися з творчістю кількох визначних львівських композиторів. На окнцерті виконуватимуть твори Барбаґа (віольончелева соната). Кофлера (фортепянові твори в виконанні Штаєрмана), Солтиса (пісні) і Палестра (смичкова симфонія). Українську творчість репрезентує **Антін Рудницький,** якого виконають 1-й смичковий квартет (в трьох частинах). Друга частина цього квартету „Танго“— написана на тему відомої народньої пісні „Ой пряду, пряду“. Початок концерту в год. 8.15.

— **„Свій до свого“ у практиці.** Пише нам п. Яків Троян (Зелена 59, Спортова Палата), одинокий українець-римар у Львові, що похорон-

не заведення „Харіс“ у Львові, яке при кожній нагоді пятнує тих громадян, що не придержуються гасла „Свій до свого“, поминуло його фірму і замовило упряж на 4 пари коней у римаря-жида. Управа „Харісу“ заявила п. Троянові, що упряж замовила у Відні, але це показалось неправдою. І зовсім слушно питається п. Троян, що має робити український ремісник, коли сусіди його як українця бойкотують, а свої оминають… — З Товмача пишуть нам: Перед кількома тижнями захворіла п. сенаторова Макухова на боляк руки і лічилася в тутешньої лікарки жидівки, хотяй в місці є лікар українець. Справа хвороби взяла лихий оборот, так що треба було зоперувати палець. Операцію (невелику) виконав спроваджений зі Станиславова жид, хоча в Станиславові є кількох хірургів українців. Цікаво, як поділало би на п. Макухову, колиб наші люди розуміли так само гасло „свій до свого“ і поступали подібною дорогою. — С.

— **Хто виграв на льотерії?** Шестого дня тягнення IV кл. 28 держ. льотерії впали виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 36222. 20.000 зол на ч. 116388. 15.000 зол. на ч. 34004. 10.000 зол на ч. 23935, 35791, 82488, 83628, 166339. 10.000 зол. на ч. 85965. 5.000 зол. на ч. 46614, 55442 109735. 5.000 на ч. 1085, 101710. 2.000 зол. на ч 3061, 3952, 23741, 28534, 30292, 32882, 40283 59971, 62681, 67450, 81166, 83784, 87667, 92734 101875, 109483, 110892, 114934, 126138, 130549 136732, 150484. 2.000 зол. на ч. 11278, 12579 34851, 49325, 61838, 64737, 77412, 78777, 89514 102666, 115642, 115711, 130997, 132987, 168785 1.000 зол. на ч. 10787, 12424, 16319, 21931, 26003 28185, 32238, 34153, 34475, 36027, 35418, 39133 39264, 43192, 45858, 51570, 53161, 76838, 79657 81695, 82541, 85529, 95928, 105814, 108549 109890, 114060, 124132, 121411, 122942, 124880 134541, 138595, 150497, 165323. 1.000 зол. на ч 4910, 11567, 11092, 15965, 20227, 28079, 32232 33124, 33175, 38723, 54078, 55225, 65578, 72689 77439, 78905, 89954, 11297, 115913, 116184, 119098 123780, 131407, 136534, 143245, 153641, 154789 155145, 156203, 159982, 167818, 167885, 169499

— **Обезпечення домової служби по містечках і селах.** Нові обезпеченеві приписи, що обовязують від 1. ц. м. ввели обовязок обезпечувати в Касі Хорих домову службу по містечках і селах. На основі дотеперішних приписів ця категорія домових працівників не підлягала тому обезпеченню.

— **Пересторога перед ошуканцями.** По містах і селах вештаються люди, що представляються за контрольорів долярівок та інших цінних паперів і забирають їх, залишаючи безвартісні свистки. Щойно пізніше власники облігацій переконуються, що стали жертвою ошуканця. Кілька таких випадків ствердила поліція в Калущині, а крім того в інших повітах Сх. Галичини і Волині.

— **Бурмістр дефравдант.** Станиславівський суд розглядав справу довголітнього бурмістра Отинії Йосифа Папста, обвинуваченого в спроневіренні 5.000 зол. на шкоду приватних осіб і муніципальної влади та крадіж 3.000 зол. із фондів на будову школи. Засудили Папста на два роки вязниці з припиненням виконання кари на пять літ.

— **Самогубство.** У Комарні жінка монтера Піскожа Олена на цвинтарі перерізала собі й донечці жілеткою жили. Обоїх перевезли до львівського шпиталю, та стан їх дуже грізний. Піскожиха рішилася на цей розпучливий вчинок тому, що її чоловік був безробітний, наслідком чого приходило до вічних суперечок і бійок.

— **За шкільний страйк.** В Торуні відбувся судовий процес проти кс. Врици і господаря Левінського, яких обвинувачено за викликання шкільного страйку у Велю. Кс. Врицу засуджено на два місяці арешту, а Левінського на 6 тижнів.

— **Експльозія у фабриці.** У фабриці гумових виообів „Джентельмен“ в Лодзі вилетів у по-

вітря наслідком завеликого тиснення вульканізаційний котел. Трьох робітників згинуло, а кількох є ранених. Сила вибуху була така велика, що покришка кітла вибила грубий мур і вилетіла на подвіря. Ціла кітлівня знищена.

— **Горґонова в ролі акторки?** Редакція „Бидгоського Ілюстрованого Кур'єра“ одержала вістку, що в тюрмі в Фордоні арештанти давали вертеп, а ролю Богоматері віддали Горґоновій. Часопис інформувався, чи то правда, та досі не одержав іще відповіді з Фордону.

— **Убив і втопив у ріці.** В ріці біля Корсова пов. Броди знайшли замерзлі коні зі саньми, на яких лежав труп Степана Кота, 38-літнього господаря кольонії Дембіни. Поліційні доходження викрили, що вбивства доконав Адам Кубінштайн з кольонії Вижиско. Арештований зізнав, що спрятав Кота, бо він був головним доказовим свідком проти нього на розправі за аліменти. Коли Кіт вертав полем додому, він зарубав його сокирою. Щоби затерти сліди, Кубінштайн завіз трупа саньми до недалекої ріки і втопив разом з кіньми. Злочинець стане перед наглим судом.

— **Американська ескадра летить довкола світа.** Американці розпочали новий великанський лет довкола землі, яким хотять притьмарити лет ескадри ген. Бальбо і рекорд Вілія Поста. Американська ескадра зложена з 6 великих гидропляпів і вилетіла 10. ц. м. із Сан Дієґо біля Санфранціско. Полетіли просто на захід понад Тихий океан і за 24 години 19 мінут прибули щасливо до Гонолюлю на Гавайських островах, пролетівши 3.360 км. Дальша траса веде до Індій, опісля над Бенгальський залив, Арабію, Середземне море, Атлянтик і панамський канал назад до Сан Дієґо. Тим способом ескадра доконала би найдовшого в історії летунства перелету, окруживши довкола земну кулю ломаним колом, довшим від рівника. Дотеперішні перелети довкола світа йшли рівнолежником, висуненим далеко на північ, отже розмірно коротким. Крім того американська ескадра має ще й ту трудність, що летить у відворотну сторону оборту землі, який має значний вплив на загальний рух повітря, що пересувається згідно з рухом землі. Тому американська ескадра майже на цілій трасі буде боротися з противними вітрами. Кожний гидропляп має по 3 пільотів, що зміняються по черзі, і трьох механіків, що є одночасно радіотелеграфістами. Лет ескадри приготовлявся віддавна. На ріжних відтинках траси находяться американські кружляки і торпедовці, вислані кілька тижнів наперед. Ті кораблі мають помагати гидроплянам на випадок потреби й удержувати з ними зв'язок радіотелеграфічною дорогою.

— **Ріжні вістки.** В околиці Лінцу впав великий метеор серед великого блеску і громового гуку. На місце вибралася наукова виправа. — В Китаю вводять з днем 1. лютого ц. р. метричну систему. — В одім швайцарськім селі згоріла фарма домової птиці з 4.000 курок. — Болгарія задумує ввести збіжевий монополь.— В німецькій місцевості Летенбурґ експльодував світильний ґаз, наслідком чого завалився один дім, вбиваючи кілька осіб. — В Нюйорку помер скрипкар світової слави Павло Коханський.

ЛАТВІЙСЬКО-ШВЕДСЬКА ПРИЯЗНЬ.

СТОКГОЛЬМ, 13. І. ПАТ. Є тут тепер лотиський міністер закордонних справ Цалнаіс. У пресовому інтерв'ю міністер сказав, що його гостина це маніфестація лотисько-шведської приязні та додав, що справи створення балтійського бльоку є предметом зацікавлення Латвії. Зі столиці Швеції лотиський міністер поїде до столиці Фінляндії Гельсінґфорсу.

—о—

75. РОКОВИНИ Б. ЦІСАРЯ ВІЛЬГЕЛЬМА.

ЛЬОНДОН, 13. І. ПАТ. Бувший цісар Вільгельм, що 27. січня кінчить 75 літ, недужає на сильні ревматичні болі в ногах, тому мусить закинути улюблене заняття, рубання дров. Роковини його уродин святкуватимуть скромно. Зачувати, що б. цісар слідкує пильно розвиток політичних подій в Німеччині. Він не зовсім апробує політику національних соціялістів.

—о—

КОРОНУВАННЯ МАНДЖУРСЬКОГО ЦІСАРЯ.

ЛЬОНДОН, 13. І. ПАТ. „Таймс“ повідомляють, що в Китаю сподіються, що 3. березня відбудеться святочне коронування Пу-Джі на цісаря держави Манджуко. Того дня минають перші роковини створення незалежної манджурської держави. Рівночасно підпишуть новий, тісніший ніж досі, союз із Японією. „Таймс“ повідомляють далі, що мукденські емісарі у пекінських антикварнях для коронації шукають ріжних прикрас і реліквій давнього цісарського дому. Емісарі ті шукають теж у Пекіні евнухів давньої цісарської палати. Колиб монгольські провінції піддержали Манджуко, тоді змінило би свою назву на Манменґ-Куо, що означає манджурську державу й Монголію.

Румунська мін. рада.

НОВІ ШКІЛЬНІ ПРИПИСИ. — ЗАКОН ПРО ОХОРОНУ ДЕРЖАВИ.

БУКАРЕШТ, 13. І. ПАТ. Учора вечором під проводом прем. Татареску відбулося перше засідання ради міністрів при участи міністра закордонних справ Тітулеску. Премієр привитав Тітулеску в імені всіх членів кабінету та ствердив, що присутність Тітулеску в уряді запевнить дальший успіх у закордонній політиці Румунії. Тітулеску подякував за признання та впевнив премієра, що й далі буде щиро праціовати, посвячуючи всі свої сили для добра народу.

Опісля рада міністрів обговорювала відносини в усіх наукових установах. Кабінет постановив поробити важні зміни в обовязуючих тепер приписах, що управильнюють внутрішню дисципліну в університетах. Новий закон забороняє студентам належати до якихнебудь політичних організацій та брати участь у прилюдних маніфестаціях. Виїмки допускальні лише за дозволом університетської влади. Військова влада й органи прилюдного виховання опрацюють негайно проект закону, який передбачує введення до шкіл військового приспосіблення, щоби запевнити створення кадр молодої ґенерації, вихованої в нац. дисципліні. Уряд звернувся до духовенства, щоби піддержало твір уздоровлення та пацифікації. Міністер справедливости зясував проект права про охорону держави. Праці ради міністрів ітимуть далі в понеділок.

Спорт.

КРАЄВІ СОКІЛЬСЬКІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ У СКОЛІМ.

В 1934 р. святкує сокільська організація 40-ліття свого істнування. В цім ювилейнім році відбудеться низка імпрез, яких завершенням буде краєвий сокільський здвиг у Львові. Першою імпрезою будуть краєві лещатарські змагання у Сколім. Змагання уладжує лещат. секція при С.-Б., а технічне переведення перебрала на себе лещат. секція „Сокола“ у Сколім. У програму змагань входять: біг з Корчанки на трасі 10 км для членів понад 18 літ, біг члениць та учасників до 18 літ на цій самій трасі, зменшеній на половину, себто 5 км. Змагання відбудуться 28. січня ц. р. Збірка змагунів в год. 10. у Дубині коло Сколього. Там відбудеться льосування і вихід на старт. Гнізда мусять зголосити змагунів найдальше до 25. ц. м. в Соколі-Батьку. При цім треба подати час приїзду і скількість змагунів. Соколи, які рефлектують на нічліґ, мусять взяти зі собою коц та харч на один день. Кожний змагун мусить мати виказку, потверджену своїм гніздом. Змагуни і прогульковці зі Львова мусять зголоситися найдальше до 20. ц. м. в ціли поробленя відповідних заходів на залізниці. Змагання заповідаються незвичайно цікаво з огляду на скількість уже зголошених змагунів-соколів з місцевих гірських гнізд та з огляду на цікаву трасу, введену вперше у лещатарських змаганнях.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 14. І. год. 3·30 попол. „Грош то не все“, — год. 7·30 веч. „Івар Крюґер“.

Понеділок, 15. І. год. 7.30 веч. „Івар Крюґер“.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 14. І. год. 3·30 попол. „Стефек“ год. 7·30 веч. „Фотель 47“.

Понеділок, 15. І. год. 7·30 веч. „Фотель 47“.

Концертове Бюро Тірка.

Понеділок, 15. І. Концерт львівських композиторів.

Український Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ: 15. І. Королева кіна; 16. І. Чумаки; 17. І. Пісні в лицях; 18. І. Сонце Руїни.

З Теребовлі їде театр до Копичинець і Чорткова.

Кіна.

АДРІЯ: „Кіноманіяк“ (Гарольд Льойд).
АПОЛЬО: „Пять хвилин перед шлюбом“.
АТЛЯНТІК: „Граф Зароп“.
ВАНДА: „Волоцюга“.
КАСІНО: „Обід в 8-ій“.
КОЛІСЕЙ: „Прощавай зі зброєю“; ревіа „Караван[illegible] божевіллів“.
КОПЕРНИК: „Шибеник з Еспанії“.
МАРУСЕНЬКА: „Шибеник з Еспанії“.
МІРАЖ: „Дика дівчина“ (Кляра Бов).
МУЗА: „Остання цариця“.
ПАЛЯС: „Велика княжна Олександра (з Ердою та Шлєзаком).
ПАН: „Ревізор“ (Властa Буріян) і ревія.
ПАСАЖ: „Білий вождь“, „Князеві любощі“.
ХИМЕРА: „Божевільна ніч у Зоо“.
СТИЛЕВЕ: „Мусиш бути моєю“ та ревія „Шпиталь гумору“.
УТІХА: „Арсен Ліпен“ і ревія.

Закордонне радіо.

Неділя, 14 січня 1934.

Відень (517,2) 11·20, 20·00 Концерт, 15·25 Камеральна музика. **Братислава** (279,3) 18·20 Спів. **Копенгаґен** (281,2) 0·00 „Орфей у пеклі“ оп. Офенбаха. **Білгород** (430,4) 13·00 Пісоньки. **Ковно** (1935) 18·50, 20·0 Спів. **Гайльсберг** (276·5) 12·00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20·00 „Фіделіо“ оп. Бетовена. **Будапешт** (550,5) 17·00 Спів, 21·40 Концерт. **Рим** (441,2) 20·40 „Сантарелліна“ оп. Герве.

Понеділок, 15. січня 1934.

Відень (506·8) 17.15 Пісні ріжних народів, 17.50 Фортепян. 19.30 „Дер Мітернахтсвальцер“ оп. Штольца; **Братислава** (298,5) 17.05 Рос. романси. 21.20 „В сільській хатині“ пєса Томса; **Прага** (470,2) 11·05 Концерт; **Париж** (1714) 21.00 Камер. музика; **Штрасбурґ** (349,2) 19.30 Спів, пісні Шуберта, Гайдна, Верді; **Білгород** (437,3) 20.30 Опера; **Рига** (238,5) 16.10 Шуманові пісні; **Гайльсберг** (291) 17.15 Камер. музика, спів, 23.00 Бетовенові твори; **Мінхен** (405,4) 17.50 Фортепян; **Букарешт** (272,6) 21.15 Оп. арії; **Будапешт** (549,5) 19.00 Мадярські арії, 20.30 Фортепян, скрипка, 22.40 Циг. оркестра; **Рим** (420,8) 21.45 Інструм.-вок. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 14. січня 1934

9·00—0·54 Ранішня авдиція. 12.15, 13·12 Музичний поранок, 13·00 Як уложити статут кооперативи праці, 15·00 Лісова скринька, 14·16 Огляд ринків рільних продуктів, 14·30 Нар. музика з грамофону. 15·00 Кооперативи здоровля в Югославії 15·20 Концерт сальонової оркестри, 16·00 Для дітей „Казка про Попелюшку“, 16·30 Славні артисти (грамофон) 16·45 „Хрестини“ новеля із сандомирського життя. 17·00 „Еміґрантки у Франції“, 17·15 Польська нар. музика (хор). 18·00 „Пан Борута“ муз. авдиція, 18·40 Спів (Чаплінський, барітон). 19·00 Балачка з молодими. 19·10 Всячина. 19·30 Грамофон, 20·00 Транс. з чеської Праги: Міжнародній концерт. 21·10 Перехід евр. радіостанцій на нові хвилі, 21·25 На веселій львівській хвилі. 22·25, 22·26 Спортові вістки, 22·35 Танкова музика, 21·05 Найгарніші твори з грамофону.

Понеділок, 15. січня 1934.

12.05 Популярна музика з грамофону; 12.33 Ревієві пісоньки з грамофону; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.55 Спів (Віґурська, сопран); 16.10 Камер. концерт; 16.40 Лекція фр. мови; 16.55 Легка музика, пісоньки й монольоги Ярошів; 17.50 Стенографія; 18.00 Цікаві монгольські звичаї; 18.20 Легка музика; 19.03 Польські школи в Німеччині; 19.15 Всячина; 19.25 Грамофон; 19.40, 19.43 Спортові вістки; 20.00, 21.15 Концерт; 21.00 Фейлетон; 22.00 Танкова музика; 23.05 Артисти сцени й естради.

—о—

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові доляр у приватних оборотах 5.64 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 28.88, Париж 34.80 і пів, Берлін 211.35, Цюріх 172.27, Амстердам 357.75, Нюйорк кабель 5.67, Нюйорк чеки 5.66.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 13. І.: масло зол. 2.30, молоко 19 сот., сметана 70 сот., яйця 6.60—6.80 зол. за копу. Тенденція на всі артикули удержана; попит на масло дещо оживлений.

За сонцем полудня

Прогулька до Палестини, Греції і Туреччини кораблем „Польонія" по Чорному і Середземному морі

24. січня 1934 р.

Ціни білетів від зол. 400.

Лінія Польсько-Палестинська

у Варшаві, вул. Маршалківська 116
„ Гдині, вул. Вашинґтона
„ Львові, вул. На Блонє ч. 9
„ Кракові, вул. Люліч ч. 3
в Ряшеві, вул. Ґроттґера ч. 1004
та в П.Б.П. „Орбіс"
і Wagons-Lits-Cook. 3—5

ПАРИЖ! **Паризькі моделі в сукнях** заступлені лише в Централі Б-ти Карель **Львів Ягайлонська 7 і Станиславів Пасаж.**

Ціни на 50% знижені. 5/56 Ціни на 50% знижені.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

З нагоди „Нового Року" зложив у нашій адміністрації п. Юліян Глушівський, власник кушнірської робітні 45 зол. як жертви: на Рідну Школу 15 зол., на Фонд Ветеранів 10 зол., на викупно городу 10 зол., на докінчення шпиталю 10 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРОКАТИ від 2.90, накидки 7.80, фіранки від 5.60 ручної роботи філе за безцін. Ковдри 9.80, таблетки ріжного роду — ціни сотикові. Вирібня ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 660г 7—?

НАЙНОВІЩІ тапчани — 75, гобелінові отомани — 30, канапки до розкладання — 30, сітки дротяні — 18, кухонні ліжка — 8, полеві — 15, сіткові — 20, дитячі — 30 — поручає Фабрика ЗАКС — Ліндого 6. 34/49 6—20

ЖАРІВКИ та всілякі матеріяли електроінсталяційні найдешевше у фірмі Е. Гавсман, Львів, Пасаж Гавсмана. 2/56 12—?

НАЙДЕШЕВШЕ металеві ліжка, матраци, ковдри, коци, подушки поручає МАГАЗИН ПОСТЕЛІ В. ІЖИЦЬКОГО — ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 4. 39/50 4—6

ТОҐИ для суддів, прокураторів, адвокатів поручає кляково дешево: Вирібня одежі „ПАЛЮМ", Гетьманська 22 побіч Промислового Музею. 13/47 3-3

3 ПОКОЇ кухня, повний комфорт до винайму, Геніґта 20. Мороз. 951 1—3

ВІЧНІ ПЕРА направляє найдешевше „ПРЕЦИЗІЯ", Рутовського 12 — Ринок 29 (Брама Андріолього). 950 1—1

КУРС КРОЮ, шиття і моделювання ранішний і пополудневий починаю. М. КОЗЛОВСЬКА, Львів, Академічна 22. I. п. 16/22 1—3

ШУКАЮ заняття як освітній інструктор. Можу вести хор, смичкову оркестру, режисерку, продавати в кооперативі. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Заняття". 944 1—1

НЕГАЙНО на продаж одноповерхова нова камениця вільна від податків, доходи 280 зол. місячно. Вклад 13.000 зол. Відомість в канцелярії д-ра Бабія, Львів, Сапіги 65. 947 1—1

ЛЬОКАЛЬ двофронтовий, ясний, 4 убікації, повний комфорт на цілі торговельно-промислові (шинок виключений) винайме господар, Миколая 20 (ріг Зиблікевича). 1—1

ПОКІЙ кухня, фронт., півкомфорт, Стажевича 8 (кінець Гроховської) негайно до винайму. 1—1

КАМЕНИЦЮ нову I. п. півкомфорт, городець, вільна від податків, бічна Гроховської (Листопада) продає Д-р Фрід, вул. св. Миколая 20. 946 1—1

ПАННА інтелігентна, здорова, терпелива, знайде зараз заняття при 5-місячній дитині. Зголошення подаючи умови слати: Лісничий, Сопіт, почта Підгородці, коло Синевідська В. 2—2. 935

ХЛОПЦЯ, здорового і гарного до столярської практики прийму. Карабін, Львів, Хорушина 11. 2—2 918

МАШИНИ до писання українські і українсько-польські продасть оказійно: „Машинополь" Сикстуська 9. 2—2 934

ДОБРА станція для учениць. Піяніно до вжитку. Відомість Львів, Піскова 3а I п. м. 3. 2—2 939

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Франпоза, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, постріловї, ісхіясові і ін. всюди можна дістати.

ВИРІБ І ГОЛОВНА ПРОДАЖА
АПТИКА МІКОЛЯША
ЛЬВІВ, Коперника 1.

ХТО З ВАС БАЖАЄ ДОБРЕ ЧИСТО, ДЕШЕВО І В РІДНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПРОХАРЧУВАТИСЯ — НЕХАЙ ВСТУПИТЬ ДО

ВІТАМІНИ

ВУЛ. КОСЦЮШКА 3.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ В РОЗПРОДАЖІ

II. Том. „Збірника Хліборобської України".

заснованого Вячеславом Липинським.
Ціна 2.— зол., з пересилкою 2.25 зол.

ЗМІСТ: Никола Кочубей: Вступне слово. — Василь Кучабський: Завдання гетьманського руху на Західній Україні. — Володимир Залозецький: Прояви клясократичного світогляду в реформістичних течіях Зах. Европи. — В. Залозецький, Н. Кочубей, В. Кучабський, Р. Метельський і М. Савур-Ципріянович: Недопустимі методи політичної боротьби. — Лист В. Липинського до В. Кучабського. — З листа В. Липинського до В. Залозецького. — Пояснюючі записки Николи Кочубея: 1) В справі „будапештенського договору" п. П. Скоропадського. 2) В справі приналежности п. П. Скоропадського до масонської льожі. 3) В справі зложення голування в Гетьманській Управі Н. Кочубеєм.

Замовляти: „Дружина" — Львів, почт. скрит. 323. 948 1—2

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 60 сот.

OVOMALTINE

„Нема щастя без здоровля"

Рік 1934

буде щасливий, якщо Вам постійно товаришитиме здоровля! — Здоровля є першою умовиною щастя, — Отже, якщо хочеш його собі і своїм найближчим запевнити, постанови собі щодня на снідання споживати філіжанку

OVOMALTINE

Овомальтина — це богатий у вітаміни, зміцнюючий вiджичний засіб, який складається з яєць, молока, солоду і какао, що має в собі діястазу і ляцитину; при цьому смачна, легкостравна і легка до приладження.

Овомальтина дає здоровля, силу до праці і витревалість!

Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna
Dr. A. WANDER, Sp. Akc.
KRAKÓW.

Прібки і брошури висилаємо даром! 1978

ДРУГИЙ РІЧНИК

Українського Економічного Бюра

З КАЛЄНДАРЕМ на 1934 РІК

Зміст: Україна в числах
Народне господарство
Покажчик української культури
Адреси українських установ у цілім світі.

Ціна тільки зол. 1·40

Продають українські книгарні в краю та закордоном.
Головний склад: Книгарня Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка, Львів, Ринок 10.
Книга обіймає 208 сторін друку, та має українськай та англійський текст. 942

Прецізійно-механічне заведення
Е. ВОЯКОВСЬКИЙ
ЛЬВІВ, ПІЛСУДСЬКОГО 27

виконує: направу лікарських і інжинірських приладів, машин до писання і т. п. по найдешевших цінах. 41/50 6—10

ДЕШЕВІ, СЕЛЕКТИВНІ І ЕЛІМІНУЮЧІ РАДІОВІДБІРНИКИ СІТЕВІ І БАТЕРІЙНІ ЛЯМПОВІ.
— ВСІ ЕВРОПЕЙСЬКІ СТАЦІЇ —
„ФОТО-РАДІО-ПАЛЯС",
ЛЬВІВ, ПЛ. МАРІЙСЬКА 8.
Найбільший вибір фотографічних апаратів і матеріялу. 18/47 11-26

Репарації

Замінні частини до машин.
Голки. Олива.

Нитки і т. п. приладдя і апарати до шиття.

Безплатні курси шиття

Безплатні курси гафту

Віднова столів. Заміна старих моделів дерва на більше новочасні.

Безплатні курси цирування

Безплатна наука робіт вовною при помочі Рамки Зінґер (килими, квіти, одяги і т. п.)

Безплатна наука крою